

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-8 У. 18799/17
Дана 18.09.2018. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Тамбурковски Баковић, председника већа, Зорице Китановић и Наде Балешевић, чланова већа, са судским саветником Снежаном Томић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца А.А., ..., кога заступа Немања Бал, адвокат из Новог Сада, Новосадског сајма бр. 5, против туженог Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско правне послове, ради поништаја става 2. диспозитива решења број: 46-00-00745/2017-13 од 26.10.2017. године, уз учешће заинтересованих лица Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, Б.Б. из ..., ..., В.В. из ..., ..., Г.Г. из ..., ..., Д.Д. из ..., ..., чији су пуномоћници Божидар Стевановић и Илија Цаковић, адвокати из Београда, Наке Спасић број 10, у правној ствари враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе 18.09.2018. године, у нејавној седници већа одржаној 18.09.2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац А.А. да заинтересованим лицима В.В. из ..., Г.Г. из ... и Д.Д. из ... на име накнаде трошкова управног спора исплати износ од 34.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Оспореним ставом другим диспозитива решења Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско-правне послове бр. 6-00-00745/2017-13 од 26.10.2017. године, одбијају се, као неосноване, жалбе Републике Србије и жалба А.А. из ... изјављене против делимичног решења Агенције за реституцију Републике Србије, Подручне јединице Нови Сад број 46-017580/2013 од 24. 03. 2017. године, којим се ставом 1. диспозитива усваја захтев, враћа имовина и утврђује право својине Б.Б., ..., ул. ..., Д.Д. из ..., улица ... , В.В. из ..., улица ..., и Г.Г., из ..., ..., сваком са обимом удела од по 1/4, на некретности-пољопривредном земљишту и то: на 199053/1436038 дела кат. парц. бр. ..., површине 143.60.38 ха, уписане у листу непокретности број ... КО ..., као државна својина Републике Србије, а корисник А.А.. Ставом другим диспозитива одређено је да на основу овог решења, а по његовој правоснажности, надлежан орган за

упис права на непокретностима извршиће упис права својине у корист Б.Б., Г.Г., Д.Д. и В.В., на некретности из тачке 1. диспозитива решења, са обимом удела како је то наведено у тачки 1 диспозитива решења. Ставом 3. диспозитива одређено је да непокретност из тачке 1. диспозитива решења враћа се у државину Б.Б., Г.Г., Д.Д. и В.В., по скидању усева, а најкасније до 30 октобра године у којој је решење постало извршно, а када је решење постало извршно после овог датума-у року од осам дана од скидања првог наредног усева у следећој години. Лицу које је на дан подношења извршног решења имало право коришћења пољопривредног земљишта, то право престаје даном извршности решења о враћању имовине бившем власнику. Ставом 4. диспозитива налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима да на основу овог решења, а по њиховој правоснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретности наведених у тачки један диспозитив овог решења. Ставом 5. диспозитива враћена имовина је у слободном промету а Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, односно Јединица локалне самоуправе има право прече куповине приликом првог отуђења. Ставом 6. диспозитива одређено је да о преосталом делу захтева о којем није одлучено овим делимичним решењем, одлучиће се накнадно, посебним решењем након што се за то стекну законски услови.

Тужбом, поднетом Управном суду 10.12.2017. године, тужилац је оспорио законитост решења туженог органа у ставу другом диспозитива. Цитирао је одредбу члана 18. став 1. тачка 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и указао да је Инстит за ратарство и повртарство Нови Сад, научна установа чији је оснивач Република Србија, основан сходно Закону о јавним службама и Закону о научно истраживачкој делатности, која чињеница није спорна а што је потврђено и Статутом тужиоца који се налази у списима предмета. Истакао је да предметну парцелу, чије враћање тражи, користи у научно истраживачке сврхе више деценија, због чега се парцела и налази на потесу "...” а што је уписано у листу непокретности. Даље је навео да се сврха научне делатности која се обавља на предметној парцели не исцрпљује поделом култура на вишегодишње или једногодишње културе, с обзиром да је научни рад континуирана делатност која се не може ограничити на животињи век културе, те да тужени орган без основа утврђује да се на предметној парцели заснивају једногодишње културе. Указао је на то да на парцели број ... КО ... која се такође налази на истом потесу-”...” као и предметна парцела број ... КО ... налазе објекти које користи тужилац, а који служе научно истраживачкој делатности и то Лабораторија, дорадни центар, складиште семенске робе, стакленик. Наводи да се пред Агенцијом за реституцију, поред овог поступка, води више поступака по захтевима других подносилаца којима је предметна парцела ... КО ... опредељена захтевом за враћање, као и да сам назив потеса "огледна поља" и површина предметне парцеле, која се на том потесу налази, од 143 ха, доказује научно-истраживачку сврху коришћења те парцеле и указује на чињеницу битног ометања рада и функционисања тужиоца, те да је немогуће да одвајање парцеле ... КО ..., од научно-истраживачких објеката тужиоца изграђених на суседној парцели, не утичу на рад и функционисање тужиоца. Истакао је да је погрешан став туженог органа да Република Србија има могућност да му да на коришћење друго земљиште на територији Града Новог Сада, јер није узео у обзир класу пољопривредног земљишта, површину и чињеницу јединствене парцеле од укупно 143 ха. Сматра да је неприхватљиво образложење туженог да су наведени аргументи без утицаја на другачију одлуку, те да је повређена одредба члана 18. став 1. тачка 3. Закона

о враћању одузете имовине и обештећењу. Предлажио је да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи у ставу 2. диспозитива, који се на њега односи и обавезе туженог да му накнади трошкове управног спора за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара и таксе по одлуци суда, у року од 15 дана.

Тужени орган је у одговору на тужбу остао у свему код разлога из образложења оспореног решења и предложио да суд одбије тужбу као неосновану.

Законски заступник заинтересованог лица Републике Србије - Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду није доставио одговор на тужбу.

Заинтересована лица Б.Б., В.В., Г.Г. и Д.Д. су у одговору на тужбу од 26.01.2010. године и допуни одговора на тужбу Г.Г. од 26.07.2018. године, навели да доношењем оспореног решења тужиоцу нису повређена било каква права или на закону заснован правни интерес и да се његов правни положај, као привременог корисника земљишта, не мења враћањем предметног земљишта заинтересованим лицима. Истакли су да тужилац више није ни привремени корисник предметног земљишта, ни закупац, јер му је Уговор о привременом коришћењу земљишта истекао још 31.10.2017. године. Указали су да су неосновани наводи тужбе да се предметно земљиште користи у научне сврхе, јер је карактер доделе земљишта на привремену употребу управо доказ да рад Института ни на који начин не може бити ометен, поготово имајући у виду се на предметном земљишту налазе једногодишњи засади и да се земљиште сваке године додељује јавним надметањем, односно јавним позивом, те да тужилац нема ексклузивно право коришћења на том земљишту. Истакли су да предметно земљиште чини свега 3% укупног земљишта које је дато тужиоцу на коришћење и да му је остало још 500 ха државног земљишта које није предмет овог захтева. Предложили су да суд тужбу одбаци, или ако сматра да нема места одбачају, тужбу одбије као неосновану. На усменој јавној расправи пуномоћник заинтересованих лица тражио је трошкове за састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара и приступ на расправи у износу од 18.000,00 динара.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу применом одредби члана 34. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), којим је прописано да је усмена расправа обавезна ако је у управном поступку учествовало две или више станака са супротним интересима.

Усмена јавна расправа одржана је у присуству законског заступника заинтересованог лица Републике Србије и заинтересованих лица В.В., Г.Г., Д.Д. и пуномоћника адвоката Илије Џаковића и у одсуству уредно позваног тужиоца и туженог органа у складу са одредбом члана 38. Закона о управним споровима.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у складу са одредбом члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба неоснована.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да су заинтересована лица Б.Б., Г.Г. и Д.Д. 17.12.2013. године, поднела првостепеном органу два захтева за враћање одузете имовине, односно обештећење, допуњена поднесцима од 19.06.2013. године и 14.11.2014. године, ради враћања пољопривредног земљишта у КО ..., које је одузето бившем власнику Ђ.Ђ. на основу Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Сл.гласник НРС" бр. 39/45 и 4/46). Закључком од 15.01.2015. године одређено је спајање предмета с обзиром да су оба захтева поднета иза истог бившег власника и поступак је даље вођен под јединственим бројем 46-.../13.

Из садржине одлуке ГНО Нови Сад, број ... од 11.01.1946. године, која је измењена одлуком Окружног аграрног суда у Новом Саду бр.../46 утврђено је да је Ђ.Ђ. одузето укупно 36 ј. 314 кв. хв., што представља 1/4 укупно одузете површине од 144 ј. 1257 кв. хв., да три парцеле нису биле пољопривредно земљиште, и то парц.бр., укупне површине 1 ј. 1145 кв. хв., тако да укупна површина која је одузета Ђ.Ђ., а која је након одузимања била предмет комасације, износи 35 ј. 1228 кв. хв., односно 20 ха 58 ари и 28 м². Парцеле које су одузете а које су биле предмет комасације су парцеле: бр. ... од 29 ј. 983 кв. хв., парц.бр. ... од 29 ј. 747 кв. хв., парц.бр. ... од 25 ј. 50 кв. хв., парц.бр. ... од 1030 кв. хв., парц.бр. ... од 58 ј. 502 кв. хв., укупно 143 ј. 112 кв. хв., од чега 1/4 износи 35 ј. 1228 кв. хв., односно 20 ха 58 ари и 28 м². На основу налаза и мишљења вештака утврђено је да вредност овог одузетог пољопривредног земљишта, након свођења на вредност њиве 1. класе и након умањења на име путне и каналске мреже од 3,2%, износи 199.053,27 вредносних једница, односно 19 ха 90 ари и 53 м², њиве 1. класе, те је сагласно томе предложена за враћање парц.бр. ... КО ..., укупне површине 143 ха 60 а 38 м², њива 1. класе, уписана у лист непокретности ... КО ... и то у 199053/1436038 дела и утврђено да на предложеној парцели нема изграђених објеката, нити заливних система, да парцела не представља изграђено земљиште и да до ње постоје приступни атарски путеви. Даље је утврђено да Ђ.Ђ. није имао потомство те да су за његове законске наследнике оглашени законски наследници његове сестре Е.Е., рођ. ... и то њени синови: Б.Б. и Г.Г., и њени унуци В.В., по праву престављања иза пок. Ж.Ж., која је преминула у току овог поступка и Д.Д., унука по праву представљања иза пок. З.З., ћерке Е.Е.. Увидом у Извод из МКУ за Ђ.Ђ., за матично подручје ..., бр. .../1946 од 12.01.2012. године, утврђено је да је бивши власник преминуо 1945. године. Из извода ЛН бр. ... КО ... утврђено је да је парцела бр. ... у државној својини Републике Србије, са правом коришћења А.А. и да се налази на потесу "...". Из Уговора о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини бр. 320-11-4673/4-2016-14 од 24.06.2016. године, закљученог између Републике Србије, Министарства пољопривреде и тужиоца утврђено је да је тужиоцу дато на коришћење без накнаде укупно 646.9824 ха пољопривредног земљишта у КО ..., међу којима је и парцела бр. ... површине 143.6038 ха, на период од годину дана, односно до 31.10.2017. године. Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени орган је нашао да је део захтева основан и да су испуњени услови за доношење делимичног решења као у диспозитиву решења од 24.03.2017. године. Одлучујући по жалбама тужиоца и Републике Србије изјављених против решења првостепеног органа тужени орган је, сходно члану 230. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), одлучио као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/2011...142/14) прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за одузету имовину, која је на територији Републике Србије применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији, као и других прописа, на основу аката о подржављењу, после 9. марта 1945. године одузета од физичких и одређених правних лица и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3. истог закона прописано је да се право на враћање имовине по одредбама овог закона може остварити за имовину одузету применом Закон о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији ("Службени гласник

НРС", бр. 39/45 и 4/46). Одредбом члана 18. став 1. тачка 3) наведеног закона прописано је да се не враћа право својине на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона имају следећу намену, односно статус: непокретности које служе за обављање делатности установа из области здравства, васпитања и образовања, културе и науке или других установа, као јавних служби, основаних од стране носилаца јавне својине, а чијим би враћањем био битно ометен рад и функционисање тих служби. Одредбом члана 24. став 1. Закона прописано је да се бившем власнику враћа право својине на пољопривредном и шумском земљишту и шумама, одузетим применом прописа из члана 2. овог закона, а ставом 2. истог члана прописано је да уколико је одузето пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште.

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредби правилно је, по оцени Управног суда, одлучио тужени орган када је оспореним решењем одбио жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења од 26.10.2017. године, јер је правилно првостепени орган нашао да су испуњени услови за доношење делимичног решења за враћање имовине која је одузета од пок. Ђ.Ђ. и у складу са чланом 24. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и наведену парцелу вратио заинтересованим лицима, законским наследницима бивше власнице. Наиме, бившем власнику Ђ.Ђ. одузета је на основу одлуке ГНО Нови Сад бр. ... од 11.01.1946. године сходно члану 3. став 1. Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији, земљиште површине 36 ј 314 кв хв, након одузимања предмет комасације износи 35 ј 1228 кв хв односно 20 ха 58 ари и 28м², чији је власник Република Србија, а корисник тужилац на основу Уговора о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, који је престао да важи 31.10.2017. године, на којој нема изграђених објекта, ни заливних система, а и наведено земљиште не представља изграђено земљиште и до њега постоје присутни атарски путеви.

Тужени орган је ценио наводе жалбе да предметну парцелу Институт за ратарство и повртарство користи у научно-истраживачке сврхе више деценија, да се предметна парцела налази на потесу "...", на којем се налазе објекти који се користе у исту сврху, те да би одвајање предметне парцеле негативно утицало на делатност тужиоца, као и да је погрешно утврђено чињенично стање и повређена одредба члана 18. став 1. тачка 3) Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, које тужилац понавља и у тужби и за своју одлуку дао правилне и на закону засноване разлоге, које у свему прихвата и овај суд и на њих упућује.

Правилно је цењено да је Уговором о давању на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-4673/4-2016-14 од 24.06.2016. године тужиоцу предметна некретнина дата на коришћење на годину дана, до 31.10.2017. године, да тужилац поред научно-истраживачке делатности обавља и комерцијалну делатност, да на предметној парцели нема вишегодишњих засада и да не постоји нужност да се та парцела у дужем временском периоду тужиоцу даје на коришћење, као и да Република Србија, као оснивач тужиоца, има могућност да тужиоцу на коришћење да земљиште у јавној својини у било којој другој катастарској општини града Новог Сада или друге територијалне јединице у окружењу, јер делатност тужиоца није искључиво везана за КО ..., при чему је навод тужбе да овај став туженог органа није проверен без утицаја на другачију одлуку, као и да према налазу и мишљењу вештака у КО ... не постоји друго одговарајуће земљиште које би могло да буде враћено

подносиоцима захтева, посебно имајући у виду да Закон о враћању одузете имовине и обештећењу не предвиђа могућност супституције, односно додељивања земљишта из друге катастарске општине, већ се одузето земљиште које је било предмет комасације мора вратити искључиво из те катастарске општине, те полазећи од свега наведеног тужилац у току поступка није доказао да би враћањем дела предметне парцеле ... КО ... био битно ометен његов рад и функционисање.

Наводи тужбе да сама површина предметне парцеле указује на битно ометање рада тужиоца такође нису основани, поготово с обзиром на чињеницу да земљиште враћено заинтересованим лицима чини незнатан проценат укупног земљишта које је тужиоцу дато на коришћење.

Поред тога, наводи тужбе да се на другој парцели, на потесу на којем се налази и предметна парцела, налазе објекти које тужилац користи, те да би одвајање предметне парцеле од тих објеката који се користе у сврху обављања научне делатности од земље која служи тој сврси, имало негативан утицај на научну делатност тужиоца, нису основани, нити од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, јер тужилац ове наводе није доказао, а посебно имајући у виду да се према налазу и мишљењу вештака геодетске струке И.И. од 07.10.2016. године на катастарској парцели број ... КО ..., не налазе изграђени објекти, ни заливни системи и да не представља изграђено земљиште, па је правилан закључак туженог органа да, иако је предметна парцела део потеса "...", та околност није сметња за враћање имовине у смислу члана 25. став 1. тачка 1) Закона о враћању одузете имовине и обештећењу будући на дан ступања на снагу закона на предметној парцели нема објеката у функцији.

Наводи тужбе да се пред Агенцијом за реституцију поред овог поступка води више поступака по захтевима других подносилаца, којима је предметна парцела ... КО ... опредељена захтевом за враћање нису од утицаја на другачије одлучивање јер из те чињенице не произлази закључак да би враћањем дела парцеле ... КО ... рад и функционисање тужиоца био битно ометен, већ је вероватније да је предметна парцела, с обзиром на описане карактеристике, при чему су цењени и класа земљишта и површина парцеле, чему тужилац неосновано замера, препозната као адекватна за враћање по Закону о враћању одузете имовине и обештећењу за више подносилаца.

Суд је уочио да је тужени орган у оспореном решењу више пута поновио очигледну грешку у писању имена заинтересованог лица Д.Д. као Д.Д., али налази да то није од утицаја на другачију одлуку, јер тужени орган може у свако време исправити грешке у именима или бројевима, писању или рачунању, као и друге очигледне нетачности у решењу или његовим овереним преписима сходно члану 209. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01, "Службени гласник РС", бр. 30/10).

На основу изнетог, ценећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде.

Имајући у виду да је тужба одбијена, суд је применом одредаба члана 66., члана 67. и члана 74. Закона о управним споровима, сходном применом одредбе члана 153. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...55/14) одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора и одлучио као у ставу 2. диспозитива пресуде, а у ставу 3. диспозитива тужиоца обавезао да заинтересованим лицима Б.Б., В.В., Г.Г. и Д.Д. накнади трошкове за састава одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара и приступ пуномоћника на рочиште за усмену јавну расправу у

износ од 18.000,00 динара, укупно 34.500,00 динара, у складу са тарифним број 43. и 44. Тарифе о накнадама и наградама за рад адвоката (“Службени гласник РС”, бр. 121/12).

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 18.09.2018. године, III-8 У. 18799/17

Записничар
Снежана Томић,с.р.

Предсеник већа-судија
Биљана Тамбурковски Баковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉД